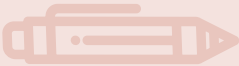
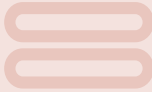
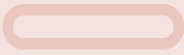

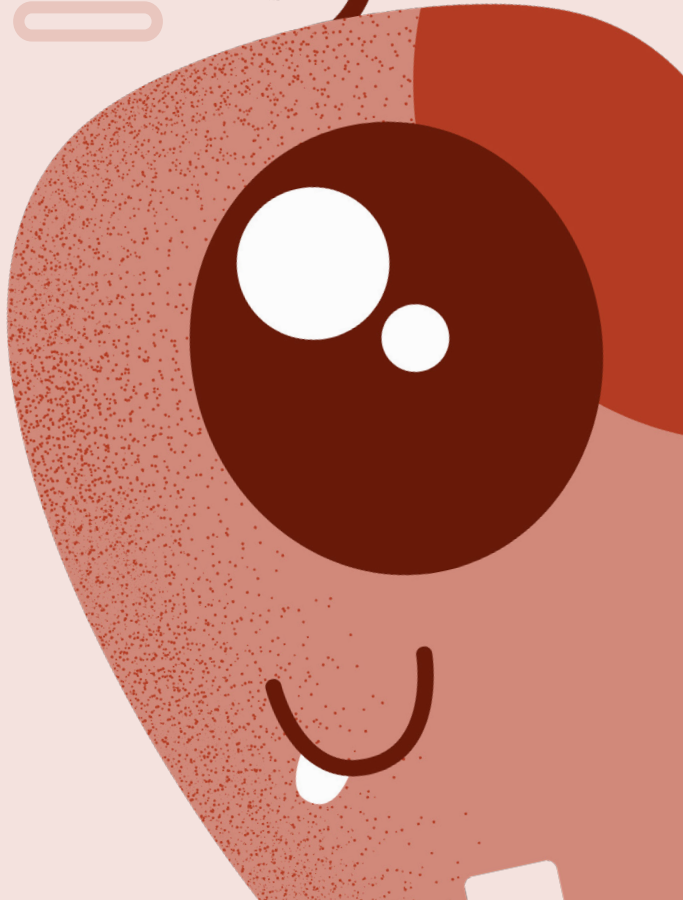
တတိ

မံၣ်နံၣ်စိထံၣ်ဟံၣ်ဖိယိဖိတၢ်နဲၣ်ကျဲအတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်

တၢ်လၢန့ၣ်ဖိဘၣ်သ့ၣ်ညါ
တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတၢ်အ လၢELAတၢ်
တၢ်စံးတၢ်ကတိၤကိုသရၣ်သရၣ်မုၢ်အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး

great
MN
SCHOOLS

ဘဉ်ဃးဗီးတၢ်န့ၣ်ကျဲ

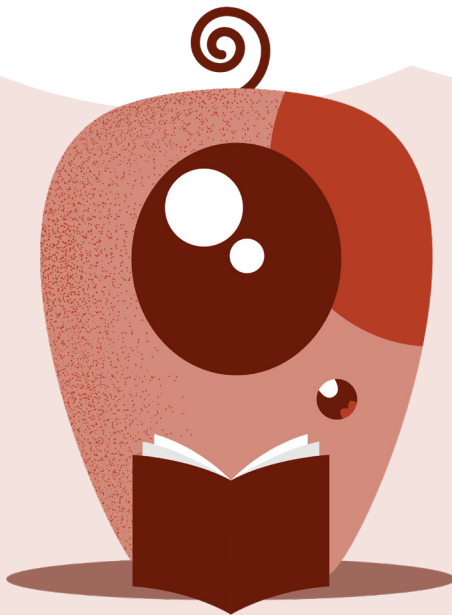
ဟံၣ်ဖိဃိသ့ၣ်တဖၣ်အဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအဖိသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်မၤလိမၤဗီးလၢကွၢ်ပူၤလိၤအဲၣ်သ့ၣ် မ့ၢ်အဖိအသရၣ်သရၣ်မ့ၢ်ဆိကတၢ်ဗီးအရၢၣ်ကတၢ်န့ၣ်လိၤ.

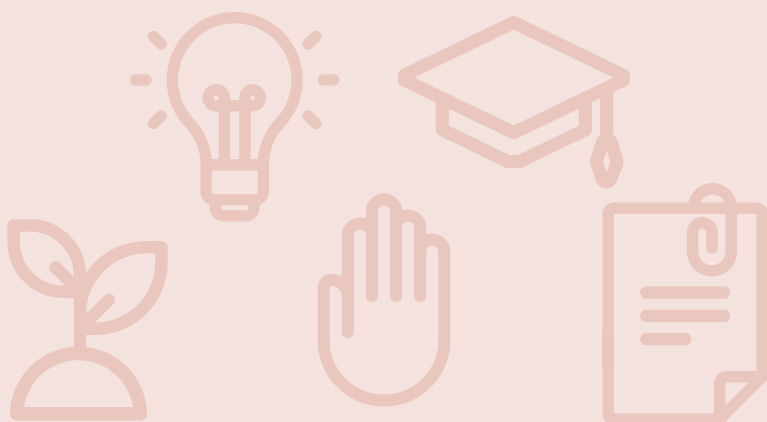
မံၣ်န့ၣ်စိထၣ်တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ၣ်လၢကွၢ်ဟံၣ်လိၤတၢ်ဝဲလၢပူၤဖိသ့ၣ်တဖၣ် ကဘဉ်မၤလိလံာ်အကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢကွၢ်ပူၤလိၤတၢ်န့ၣ်ကျဲသ့ၣ် တဖၣ်အံၤကမၤစၢၤလၢနကနၢ်ဟံၣ်တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်အဲၣ်ကလံးကျိၣ်တၢ်သ့ၣ်ဘဉ်(နူ)ဗီးတၢ်န့ၣ် လိၤအဲၣ်အံၤကမၤစၢၤလၢနကမၤသကိးတၢ်တပူၤဃိဗီးန့ၣ်အသရၣ်သရၣ်မ့ၢ်ဘဉ်ဃးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤ စၢၤအတၢ်မၤလိမၤဗီးဝဲအဆိၣ်လၢတတိၤအံၤန့ၣ်လိၤ.

တချုးလၢနစးထီၣ်

တချုးလၢနကွၢ်ကၢ်က့ၢ်တၢ်န့ၣ်ကျဲသ့ၣ်တဖၣ်, ပဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ် ဘါနလၢနကသမံသမိးနပူၤကွၢ်ဖိအမးပတီၢ်အဲၣ်အံၤဝဲ

bealearninghero.org/readiness-check-mn.

တၢ်န့ၣ်ကျဲအံၤပၣ်ယုၣ်ဝဲၣ်

တၢ်လၢနဖိဘၣ်သ့ၣ်ညါးမၤဝဲသ့—လံာ်ကဘျံး4လၢELA^၁း
လံာ်ကဘျံး10လၢတၢ်န့ၣ်ကျဲတၢ်အရီၣ်ကတၢၢ်အခိၣ်တီ(တၢ်သ့ၣ်
ညါးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်)လၢပှၤကွဲၣ်ဖိကမၤလိတချးတတိၤကတၢၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အီၣ်ဘၣ်ယးးELA—လံာ်ကဘျံး6လၢELA^၁း
လံာ်ကဘျံး၈လၢတၢ်န့ၣ်ကျဲ--တၢ်အီၣ်အတၢၢ်လၢနဖိကြၢ
မၤဝဲသ့တချးတတိၤကတၢၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟူးတၢ်ဂၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢကဆိၣ်ထွဲမၤစၢနဖိအတၢၢ်မၤလိ—
လံာ်ကဘျံး7လၢ ELA^၁းလံာ်ကဘျံး12လၢတၢ်န့ၣ်ကျဲသ့ၣ်
တဖၣ်လၢနကဆိၣ်ထွဲမၤစၢနဖိလၢကမၤလိဝဲတၢ်သ့ၣ်
ညါးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢအဲကလံးကျိၣ်(ELA)^၁းတၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်စံးတၢ်ကတိၤးကွဲၣ်သရၣ်သရၣ်မုၣ်အတၢၢ်ဟ့ၣ်
ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး—လံာ်ကဘျံး8လၢELA^၁းလံာ်ကဘျံး13လၢတၢ်န့ၣ်ကျဲ
ကျိၣ်လဲၣ်လၢနးနးနးအသရၣ်သရၣ်မုၣ်
ကမၤသကိးတၢ်တပူၤယီၤလၢကမၤစၢနဖိအတၢၢ်ထီၣ်

တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လံာ်မၤဖျါၣ်ဝီၣ်
သဲ—လံာ်ကဘျံး14တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လံာ်မၤဖျါၣ်
အခိၣ်ညါလၢအဘၣ်ယးးတတိၤ

အဲကလံးကျိပ်တၢ်သ့တၢ်ဘဉ်(ELA)

တၢ်လၢနမိဘဉ်သ့ညါးမၤဝဲသ့

ဖဲတတီးအဆၢကတီးန့ၢ်,တၢ်ပညိဉ်လၢELAမ့ၢ်သိးကဘဉ်မၤဆူၣ်ထီၣ်ဖိသဉ် တၢ်သ့ကွဲးသ့ဖးအခိၣ်ထံးအတၢ်သ့ညါန့ၣ်လီၤ.ပှၤကျိမိသ့တဖၣ်ကဘဉ် သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်တၢ်သ့ညါးဝီၢ်ဩလၢတၢ်ဖးလံာ်န့ၣ်လီၤ.ပှၤကျိမိသဉ် တဖၣ်တြးဖးလံာ်လၢအကစၢ်ၣ်ဝဲ(ဖဲတၢ်မၤစၢလိာ်ဘဉ်ဝဲအသိး)ၣ်ကနဉ် လံာ်လၢပှၤဖးဖျါထီၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်ကွဲးသ့တဖၣ်တြးအိၣ်ဝဲၣ် တၢ်ယဲၤမုၢ်န့ၢ်တတီးတၢ်ဂ့ၢ်နီၢ်နီၢ်အတၢ်ကွဲးတဝ်လီၤ. လံာ်ကွဲးသ့ တဖၣ်တြးပာ်ဖျါပှၤအကလုာ်သ့တဖၣ်.တၢ်ကျိၣ် ထီၣ်ဖးလီၤ.ပှၤတကၤအဂ့ၢ်အကျိၤ. ိုးဘဉ်ပာ်ပုၣ်စ့ၢ်ကိးအဝဲရကၤအပှၤထူလံာ်ဖိသ့ တဖၣ်အကလုာ်လၢဘဉ်ထွဲးတၢ်စံာ်စီးစီးဝဲအံၤDakota&Anishinaabe (ဒါဒါးအါနံၣ်နါဘံၤ)န့ၣ်လီၤ.

ကျိတတီးကီၢ်ဝဲၣ်အတၢ်ပာ်ပုၣ်စ့ၢ်တဖၣ်လၢELA ကျိဖဲအံၤ education.mn.gov/mde/dse/stds/ela

တတီးသွပ်တဖင်ကြားနာဖာမပိတ်ထွဲတီးသွပ်တဖင်အံတချူးနံ
ကတီးဘဉ်န့လီ.

မလိတီးဖးလံာ်တီးကွဲးလံာ်

- ☑ မလိလံာ်မဲာ်ဖျဉ်တီးအသိဉ်သွပ်တဖင်အတီးဆိတလဲအတီးခူသျှ်တီးကဘဉ်
ကွဲးထီဉ်တီးကတီးတုလျာဖျဉ်အတီးကတီးသိဉ်န့လီ.

punt	paint	put	picnic
wood	want	wool	wet
foil	food	finish	fed
clam	credit	coil	cloud
foil	fall	for	fell
mouth	moist	mascot	moth
solid	shine	soil	shoot
look	lake	loot	limit

- ☑ ဖးကီးဒီးသုတီးထံဉ်ယီတီးကတီးလၢအကြးအဘဉ်လၢကစိဉ်ယာ်ကျိဉ်
တပုယီန့လီ.အီယ "a", "the", "to", "of", "from", "is",
"are"
- ☑ ဖးတီးကွဲးလၢအိဉ်တီးခူသျှ်သီးတီးဖးသွပ်တဖင်ကလဲဘျဲဘျဲန့တက့ၢ်.¹
- ☑ ကွဲးအိးဆဲးဆဲးဝီကျိလၢအပဲတက့ၢ်.

မလိဘဉ်သးဟီၣ်ခိၣ်ဝီလၢလံာ်တၢ်ကွဲးသ့ၣ်တဖၣ်

- ☑ သံကွၢ်းစံးဆတၢ်သံကွၢ်းဘဉ်သးတၢ်ကွဲးသ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်. ဝဲကၢ်ကွၢ်းတၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဂ့ၢ်အခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်. ပၣ်ယုၣ်စ့ၢ်ကိးတၢ်ကဲထီၣ်လံာ်ကိးတဖၣ်သ့ၣ်လီၤ.
- ☑ သုတၢ်ဂီၢ်တၢ်ဆိၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်ကဟ်ဖျါထီၣ်တၢ်ကတိၤလၢတသ့ၣ်ညါဘဉ်ဝဲအခိၣ်ပညိၣ်န့ၢ်လီၤ.
- ☑ သုတၢ်တုတၢ်ဂီၢ်တၢ်ကွဲးလံာ်လၢကဟ်ဖျါထီၣ်တၢ်မလိအသိၤလၢအမလိဘဉ်ဝဲဘဉ်သးတၢ်ကွဲးမ့တမ့ၢ်တၢ်ဂီၢ်ခိၣ်တိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.တၢ်ဂီၢ်ခိၣ်တိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဘဉ်ဖျါဆဲးသ့ၣ်ကဘဉ်မ့ၢ်တၢ်ဂီၢ်အတိၤလီၤ.

တတိၤအဲကလံးကျိၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘဉ်အိၣ်

အဖီလၢအံၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်အိၣ်ဘဉ်သ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်အဆိတလဲအတၢ်ရသ့ၣ်လၢတတိၤသ့ၣ်တဖၣ်အပတီၢ်န့ၣ်လီၤ.ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကြးန့ၣ်ဘဉ်တၢ်ကွဲးအဆိတလဲအတၢ်ရသ့ၣ်သိးကမၤဟီၣ်ကွဲးတၢ်သကၢ်ဖုးလိာ်အသးလၢအဘဉ်သးလံာ်ကိးအိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်တသိၣ်လီၤဘဉ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ကွဲးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤကြးဘဉ်ပၣ်ယုၣ်ဆိၣ်တၢ်ဂီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဘဉ်ဆိၣ်ဝဲတမ့တမ့ၢ်၂ဝီၤကျိၣ်လၢလံာ်တကဘျီအပူၤန့ၣ်လီၤ.

The Hares and the Frogs

Three hares stood in the grass. “I am sad,” one of them said. “I wish we were brave.” “So do I,” said the next one. “But we are not brave. A splash in the brook scares us. The wind in the grass scares us. We are scared all the time.” “Yes,” said the last one. “It is sad to be a hare.”

Just then there was a splash in the brook. The splash scared the hares. They ran off to hide. As they ran, they scared a bunch of frogs. “Look,” said one of the hares. “The frogs are scared of us!” “Yes, they are!” said the next hare. “They are scared of us! Well, I’m glad I am not a frog!” “Yes!” said the last hare. “In the end, it is good to be a hare!”²

အဖီလၢအံၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်အိၣ်ဘဉ်သ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်လၢတတိၤသ့ၣ်တဖၣ်အပတီၢ်န့ၣ်လီၤ.³

CHESTER’S WAY

Chester’s Way by Kevin Henkes is a _____ မဲအခိၣ်တိ
storey about two mice named _____
Chester and Wilson. They are best _____
friends. They played with echether. _____
They remgndid echether to wear _____
sunscreen. They rode bikes with _____
echother. The drest the same way for Halloween.
Chester and Wilson were probelby best friends _____
forever. I have a best friend his name is Chris
we like to taking trns-paying at our house. _____

¹တၢ်ကွဲးအဆိတလဲအတၢ်ရသ့ၣ်ဖျါန့ၣ်သးတၢ်ပျဲလၢတၢ်သ့ၣ်ညါအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိးအကျိၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘဉ်လၢညိၣ်သိၣ်န့ၣ်လီၤ. “CKLA နီၣ်ဂီၢ် ဝဘုး.” <https://www.coreknowledge.org/curriculum/download-curriculum/>

²တၢ်မၤအဆိတလဲအတၢ်ရသ့ၣ်အခိၣ်ထံးဘဉ်သ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်အဆိတလဲအတၢ်ရသ့ၣ်အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိးအကျိၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘဉ်လၢညိၣ်သိၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ဂီၢ်ခိၣ်တိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်တသိၣ်လီၤဘဉ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ကွဲးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤကြးဘဉ်ပၣ်ယုၣ်ဆိၣ်တၢ်ဂီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဘဉ်ဆိၣ်ဝဲတမ့တမ့ၢ်၂ဝီၤကျိၣ်လၢလံာ်တကဘျီအပူၤန့ၣ်လီၤ.

³တၢ်ကွဲးအဆိတလဲအတၢ်ရသ့ၣ်ဖျါန့ၣ်သးတၢ်ပျဲလၢတၢ်သ့ၣ်ညါအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိးအကျိၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘဉ်လၢညိၣ်သိၣ်န့ၣ်လီၤ. “ကျိၣ်တၢ်ကွဲးလံာ်အိၣ်တဖၣ်” အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိးအတၢ်မၤမၤကံး <https://achievethecore.org/category/330/student-writing-samples>

တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲးကိးနံၤးသ့ၣ်တဖၣ်လၢဆိၣ်ထွဲမၤစၢအတၢ်မၤလိ

- ★ ကိးနံၤးန့ၣ်ဖးသကိးလံာ်အစၢကတၢၢ်ၤၤၣ်မံးန့ၣ်တက့ၢ်.တၢ်
 သကိးဘၣ်ယးတၢ်ဖးလံာ်အဂ့ၢ်.တၢ်ပိာ်တၢ်ပိသကိး.ဒီးကွဲးဘၣ်ယးကိၣ်
 အဂ့ၢ်တက့ၢ်.
- တနံၤဘၣ်တနံၤအတီၢ်ပူၤမၤနဖိမၤစၢန့ၣ်ဟံာ်တၢ်ဖးတၢ်မၤလၢဘၣ်
 ထွဲဒီးတၢ်ဖးလံာ်ဖးလံာ်သိး.တၢ်ဖိအိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်လဲၤပွၤတၢ်. ဒီးရဲၣ်
 ကျဲၤလံာ်ပရၢသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- မၤနဖိကွဲးလံာ်အဖုၣ်ဒီးလံာ်ပရၢသ့ၣ်တဖၣ်လၢအဘူးအတၢ်သ့ၣ်
 တဖၣ်အအိၣ်တက့ၢ်.
- ကန့ၣ်နဖိဖးလံာ်ဒီးဖးကဒါက့ၤတၢ်ကွဲးအဆိတလဲအတၢ်
 ခူသ့ၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.နဖိတြးစးထီၣ်ဖးတၢ်ကတိၤအသိၣ်ဒီးလၢခံ.ဖးဝဲကဘၣ်
 ပူၤ.ဒီးသိၣ်ဝဲကရဲအစီၢ်. မၤနဖိကွဲးတၢ်ဂီၤဒီးဆိကမိၣ်တယးတၢ်ကတိၤသ့ၣ်
 တဖၣ်တဂ့ၤ.မၤလီၤတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်မၤဝဲတၢ်သိၣ်ဒီးဖးသိၣ်တၢ်ကတၢ်
 လၢအိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်ဒီးလံာ်ကဒီးလၢအမၤလိဘၣ်ဝဲဘျၢဆ့ၣ်တက့ၢ်.
- မၤအဝဲသ့ၣ်တဲသကိးဘၣ်ယးလံာ်တၢ်ဝဲန့ၣ်တက့ၢ်. သံကွၢ်နဖိလၢကတၢ်
 တၢ်အရူဒိၣ်အတၢ်ကူၣ်ထီၣ်ဖးလီၤလၢအတၢ်ကတိၤဒၣ်ဝဲတက့ၢ်.သံကွၢ်နဖိ
 လၢကဟံၤဖျါထီၣ်န့ၣ်တၢ်ကူၣ်ထီၣ်ဖးလီၤလၢတၢ်ကွဲးအပူၤန့ၣ်မ့ၢ်အအိၣ်ဖဲလဲၣ်.
- ယုထၢတၢ်လၢကမၤလိသကိးတပူၤယီတက့ၢ်. ဖးလံာ်.ကွၢ်တၢ်လၢအိၣ်
 လၢအ့ထၢနံးဒီးမၤလိအါထီၣ်တၢ်ခိၣ်တီသ့ၣ်တဖၣ်တပူၤယီန့ၣ်တက့ၢ်.နမၤ
 စၢနဖိလၢကသ့ၣ်ညါအဲၣ်မၤလိတၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါနဖိလၢကစးထီၣ်ကွဲးတၢ်နီၢ်ကီၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ပူၤ
 တက့ၢ်.အကပၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်ကွဲးဖုၣ်ကိးနံၤးသ့.တနံၤတနံၤတၢ်ကွဲး.သု
 တၢ်ကတိၤဒီးတၢ်ဂီၤတမ့ၢ်တၢ်ကွဲးအသီအကသ့လီၤ.

TIPS

တစ်စီးတက်ကတီးကိုးကွဲသရဉ်သရဉ်မုဉ်အတက်ဟ့ဉ်ကုဉ်ဟ့ဉ်ဖး

- ယမိအဂ်အဘါမုဉ်တမနုလဲဉ်နီနီသုအီသုလဲဉ်လတက်သိဉ်လိနဲဉ်လိအပူနုဉ်
- နယုထတက်ကွဲးသုဉ်တဖဉ်လဲဉ်. ယမိကထံဉ်ဘဉ်အသကဲးပဝးတဲခိဉ်တီလာဘဉ်ထွဲးအဝဲစုဉ်ခါ.အတက်စံဉ်စိကံးထံးပုတဂအဂုအကျီသုဉ်တဖဉ်ခါ. အဝဲသုဉ်တဖဉ်ကမလိဘဉ်ပုတဂအိကမိဉ်အသီးပုအကလုဉ်သုဉ်တဖဉ်အသကဲးပဝးလတီးပူအတက်ကွဲးခါ.
- နုးနဲဉ်ဖျါယယမိအတက်သုကွဲးသုဖးအတက်သမံသမိလအတယံးဘဉ်အစကသုခါ.
- လံဉ်မဲဉ်ဖျါဉ်တဲအသိဉ်လယမိကဘဉ်သုဉ်ညါတနံဉ်အံးမုဉ်တမနုလဲဉ်.မုဉ်ယမိသုဉ်ညါတဲအသိဉ်သုဉ်တဖဉ်အံးခါ.မုဉ်ယမိနုဉ်ဘဉ်တဲခွဲးတဲယံးလက
- ဖးတဲကွဲးလကမဇာအဝဲသုဉ်လကမလိအါထီဉ်တဲအိတလဲအတက်သုသုဉ်တဲသိဉ်သုဉ်တဖဉ်လအဝဲသုဉ်မလိဝဲခါ.မလိတဲအီလအကတဲသကဲးတဲလအနထံဉ်လဟံဉ်ပူတကွဲး.
- တဲဂုဉ်ခိဉ်တီလာဖိသုဉ်ဘဉ်မလိအီလတဲဖးလံဉ်သုဉ်တဖဉ်မုဉ်တမနုလဲဉ်.တဲလယမိကဘဉ်သုဉ်ညါနဟံး. ကွဲးတဲသကဲးဘဉ်ယးတဲကထီဉ်အသးတဲလအဝဲသုဉ်ဖးတဖဉ်မုဉ်တမနုလဲဉ်.သိးတဲစံဉ်စိတဲစိတဲဂုဉ်ခိဉ်တီနုဉ်ခါ. သိးစဲအုဉ်တဲဂုဉ်ခိဉ်တီနုဉ်ခါ.
- မုဉ်ယမိကတီတဲမုဉ်ဂုးတဲတဲမုဉ်ဂုးမုတမုဉ်ကွဲးတဲမုဉ်ဂုးသုဉ်တဖဉ်လကဟံးဖျါထီဉ်တဲနုဉ်ဟံးလအဘဉ်ယးတဲဖးလံဉ်တဲမလိသုဉ်တဖဉ်ခါ.မုတမုဉ်ဘဉ်နုဉ်.တဲလအတဲတဲအဝဲသုဉ်မုဉ်တမနုလဲဉ်.
- လံဉ်ဖးသုဉ်ဖဉ်လယမိဖးသုဉ်တဖဉ်လအနီဉ်ကစံဉ်ဘဉ်အဆကတီမုဉ်တမနုလဲဉ်.လံဉ်ဖးသုဉ်တဖဉ်လတဲဟံးပနီဉ်အီလအပတီအိဉ်စုဉ်ကးခါ.
- ယမိနုဉ်ဘဉ်တဲခွဲးတဲယံးလကကွဲးလံဉ်ဘဉ်ဆဘဉ်ကတီခါ.ယမိကွဲးလံဉ်ဖျါဖျါရဲရဲဘဉ်တဲဖးအီညီ.ကွဲးဝီကျီလအပူလိမုဉ်ခါ.နဟံးဖျါထီဉ်ယမိအလံဉ်ကွဲးအီသုဉ်တဖဉ်သုခါ.

parents

teachers

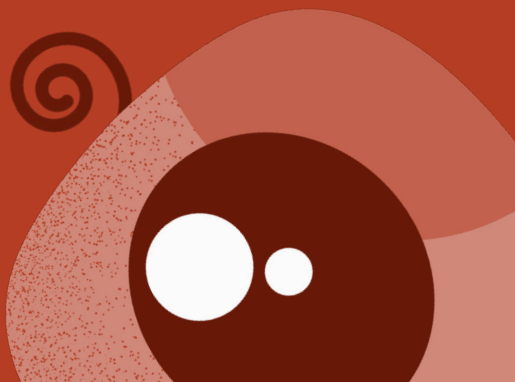
NOTES

10s

5s

လံာ်တၢ်း

တၢ်လၢနဖိဘၣ်သ့ၣ်ညါးမၤဝဲသ့

တတီးအဆၢကတီးန့ၣ်, ကိဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်
နၢ်ပၢ်ဝဲလိတၢ်ဘၣ်ယးတၢ်ပၢ်ဖျါးတၢ်ထုးကွၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်စးထီၣ်ယုသ့ၣ်
ညါတၢ်ပျဲသးထဲသးတဖၣ်, တၢ်ပၢ်ပနီၣ်အလီၤ, တၢ်ထီၣ်တၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကွၢ်တတီးကိၣ်ဝဲၣ်အတၢ်ပၢ်ပနီၣ်တဖၣ်လၢတၢ်းကွၢ်ဝဲအံၤ
education.mn.gov/MDE/dse/stds/Math

တတီးကိုဖိတဖှ်ကသူတၢ်ဆၢကတီးလၢကမၤလိဘၣ်ဃးမၤပိၣ်ထွဲတၢ်သ့ၣ်တဖှ်အခါၣ် တီအံၤန့ၣ်လီၤ.အဝဲသ့ၣ်တြးန့ၢ်ဟံၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖှ်အံၤတချုးလၢန့ၣ်ကတၢ်န့ၣ်လီၤ.

မၤလိတတီးတၢ်

- ✓ ကဘၣ်န့ၢ်တၢ်ဟံၣ်ဖှ်တၢ်ထုးကွၢ်အလံာ်မၤဖျါအတၢ်ဂ့ၢ်ကီအနီၣ်ဂံၢ်သ့ၣ် တဖှ်တုၤလၢနီၣ်ဂံၢ် ၂၀ န့ၣ်လီၤ.
- ✓ ကဘၣ်တၢ်နီၣ်ဖဲးယၢ်တၢ်ဟံၣ်ဖှ်အဆၢစုၤန့ၢ် ၁၀ န့ၣ်လီၤ.ကဘၣ်တၢ်နီၣ် ဖဲးယၢ်တၢ်ထုးကွၢ်အဆၢစုၤန့ၢ် ၁၀ န့ၣ်လီၤ.
- ✓ ကဘၣ်န့ၢ်န့ၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်အယိကတၢ် အနီၣ်ဂံၢ်လၢအတၢ်လီၤဟံၣ်အဆၢလၢတၢ်ပျဲးသိးထဲသိးန့ၣ်လီၤ.အံၤ, $3 + \underline{\quad} = ၇$

$$3 + \underline{\quad} = 7$$

- ✓ ကဘၣ်န့ၢ်ဟံၣ်နီၣ်ဂံၢ်တဆံအခိပညိ.အံၤ, နီၣ်ဂံၢ် ၄၂ န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲၣ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲလၢတဆံအလီၤ.၂ န့ၣ်အိၣ်ဝဲလၢတၢ်အလီၤန့ၣ်လီၤ.
- ✓ ဟံၣ်ဖှ်နီၣ်ဂံၢ်ခံပတီၢ်,နီၣ်ဂံၢ်ခံပတီၢ်မ့ၢ်ဝဲကဟံၣ်ဖှ်တဆံ+ တဆံတၢ်+ တၢ်

4 2
tens ones

- ✓ ကဘၣ်ထီၣ်တၢ်အထိတမံၤမံၤလၢကဘၣ်တၢ်သူကုၤလၢတၢ်အဖျါ တမံၤမံၤလၢအမံၤလၢအထိန့ၣ်လီၤ.အံၤ,စၢ်ဘိကဘၣ်အိၣ်ပျဲးဘိလဲၣ် လၢကထိထဲသိးစီၢ်နီၣ်ခိၣ်န့ၣ်.

တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲကိးန့ၣ်းသ့ၣ်တဖၣ်လၢဆိၣ်ထွဲမၤစၢတၢ်ဖံးလိမၤလိ

- ဂံၢ်နီၣ်ဂံၢ်ဆူမဲၣ်ညၢၤဆူအလိၢ်ခံၣ်အံၤ၂.၅.၉၀၀၀၀၀တၢ်၁၂၀န့ၣ်လီၤ. သးဝံၣ်,ဟူးဂဲၤ ☐ မ့တမ့ၢ်ဂဲၤကလံာ်ဖဲနဂံၢ်အဆၢကတီၢ်.မၤတၢ်ဝဲအံၤကမၤစၢလၢတၢ်န့ၣ်တၢ်ဝဲအံၤလီၤ.
- တနံၤတနံၤတၢ်ဆိၣ်မ့ၤသံကွၢ်တၢ်ပာ်ဖျိၣ်တၢ်ထုးကွၢ်အတၢ်ဂ့ၢ်ကိၣ်ဝဲ၁၀အတီၢ်ပူၤန့ၣ် လီၤ.အိၣ်,နစၢၢ်ဘိအိၣ်သၢဘိၣ်လၢနထၢၣ်းယအိၣ်တၢ်ဘိယုဘိၣ်လၢယထၢၣ်ပူၤ. စၢၢ်ဘိ ☐ ခဲလၢအိၣ်ပျဲဘိလဲၣ်.
- မၤလိထံတၢ်ကတီၢ်လၢကတဲဖျါထီၣ်တၢ်လၢအဘၣ်ယးအိၣ်အလံာ်အ ☐ နီၣ်ဂံၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.အိၣ်, လိခိအနီၣ်ဂံၢ်န့ၣ်အထံသးလိာ်သးထံခွးအနီၣ်ဂံၢ်လီၤ. ☐ ဘိဘၣ်သၣ်အနီၣ်ဂံၢ်န့ၣ်အအါန့ၣ်ခိနီၣ်ဘိ
- မၤလိတၢ်ပာ်ဖျိၣ်.ပာ်ဖျိၣ်တၢ်+တၢ်းပာ်ဖျိၣ်တဆံ+တဆံလၢနီၣ်ဂံၢ်ကိၣ်အံၤ ၃၉+၁၄န့ၣ်လီၤ

$$3+6=$$

- မၤလိတဲတၢ်ဆၢကတီၢ်တန့ၣ်ရံၣ်တခိန့ၣ်ရံၣ်.
- မၤလိဖးတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢတစး.ယံးစးတဆံန့ၣ်တက့ၢ်.ယုတၢ်အလုၢ်အပူၤလၢ ☐ တၢ်အကရၢၢ်.မၤပျဲအိၣ်လၢစုတီၢ်လၢန့ၣ်လီၤ.
- ဖးလံာ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢပာ်ယုတီၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပျါလၢတၢ်ထီၣ်တၢ်တဲာ်န့ၣ် တက့ၢ်.မၤနဖိယုထၢတၢ်တမံမံလၢဟံၣ်ပူၤထီၣ်သတြိအတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်တက့ၢ်.
- ဂဲၤမၤလိာ်ကွဲသ့ၣ်ဘၣ်သ့ၣ်ခးကွဲတပူၤယီၤသ့တၢ်အတၢ်ကူၣ်သ့မ့တမ့ၢ်အမးန့ၣ်တက့ၢ်.
- ဖိအိၣ်တုၤအိၣ်တၢ်နဖိသံကွၢ်အဝဲသ့ၣ်လၢကဂံၢ်စၢန့ၣ်, ပာ်ဖျိၣ်ထီၣ်သတြိတၢ်ယါ ☐ ယုာ်ထံလဲတၢ်ဖိအိၣ်ဖိအိၣ်အတၢ်ပာ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

TIPS

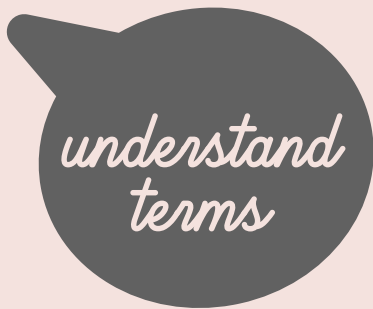
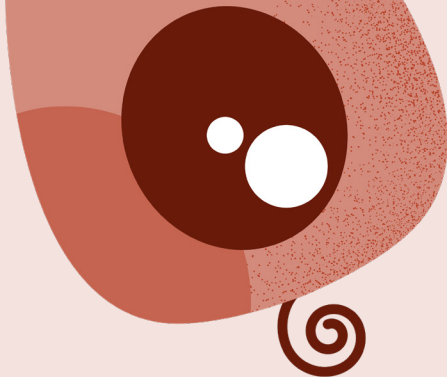

တစ်စီးတက်ကတီးကိုးကိုင်သရုပ်သရုပ်မုတ်အတတ်ဟုတ်ကူဟုတ်ဟုတ်ဖး

- တနံနံအံဖိသပ်သုတ်တဖပ်မလိဘဉ်နီဂံအတက်ဂံကိသုတ်တဖပ်နုတ်မုတ်မနုလဲဉ်.
- နုတ်နုတ်ဖျါယယဖိအတက်အသမံသမိး
အစကသုဇါဘဉ်ယးတီးစဲးဖဲတယံင်ဘဉ်နုဉ်.
- ယဖိကဘဉ်မဂုထိဉ်အတက်နဟ်ဘဉ်ထွဲတက်ခိဉ်
သုတ်လအတီးပုကသုတ်လဲဉ်.နုတ်ဖျါထိဉ်လိတံင်လိဆဲးသုတ်ဇါ.
- ယဖိကသုးဘုးယိသးလအတက်လအကိထိဉ်လဲဉ်.ယကဘဉ်ဟုတ်ဂံဟုတ်
ဘါယဖိလကမလိတံင်သးစဲးညိဉ်ကလဲဉ်လအဂုတ်လဲဉ်.
- တံင်လအယဖိဘဉ်နဟ်တီးတဲသကိးတံင်လအမလိဝဲမုတ်မနုလဲဉ်.
- ယဖိပတ်ဖျါထိဉ်တံင်လအနဟ်ဝဲလအမလိဝဲသုတ်
တဖပ်လအနသုဇါ.မုတ်မုတ်တံင်လအတေတီးအိတံင်မနုလဲဉ်
• ယကဘဉ်မအစီလဲဉ်.
- ဝိသိးယဖိကမလိတံင်ကမုတ်အဂီယဘဉ်မလဲဉ်.

questions

တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လံာ်မံၤဖျၢၣ်

ပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့သ့လံာ်မံၤဖျၢၣ်သ့ၣ်တဖၣ်
အိၣ်ဃိးအိၣ်ပညိၣ်လိၤလိၤဆိဆိလၢကွၢ်ပုၤလိၤန့ၢ်ဟံၣ်တၢ်ကတိၤအဖျၢၣ်သ့ၣ်တဖၣ်
ကမၤစၢၤန့ၢ်လၢနကတိၤသကိးတၢ်ဃိးသရၣ်သရၣ်မ့ၢ်လိၤ.

တၢ်ဟံၣ်ဖျၢၣ်

တၢ်ဟံၣ်ဖျၢၣ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်ယုသ့ၣ်ညါတၢ်စံးဆၢဝဲလၢာ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျၢၣ်အါန့ၢ်
ခံခါမ့တမ့ၢ်အါန့ၢ်အလိုၢ်အပူၤန့ၢ်လိၤဟံၣ်ဖျၢၣ်ဃိးဝဲလၢာ်မ့ၢ်ဝဲၣ်န့ၢ်လိၤ.
လိၤဟံၣ်ဖျၢၣ်၄,၁၁၁ဝဲလၢာ်မ့ၢ်ဝဲ(၈)န့ၢ်လိၤပမ့ၢ်ဘၣ်ဟံၣ်ဖျၢၣ်,တၢ်ဝဲလၢာ်အါထီၣ်ဝဲလိၤ.

ဆိတလဲတၢ်ခူသ့ၣ်

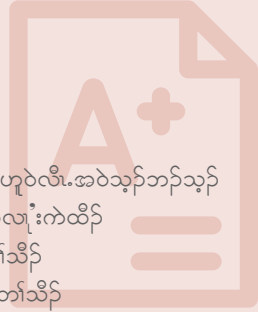

သ့ဝဲလံာ်မံၤဖျၢၣ်တၢ်သိၣ်အတၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ်သးသ့ၣ်တဖၣ်လၢကဘိၣ်ဘၣ်
တၢ်အသိၣ်ဃိးသိၣ်လံာ်မံၤဖျၢၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လိၤအိၣ်ဖိသၣ်
လၢမၤလိအဲးကလံးအသိၣ်/a/, /c/, & /t ဆိတလဲဝဲလၢ"cat." သၣ်မံၤညါသ့လိၤ.

ကွဲးဖျၢၣ်ထီၣ်တၢ်ဆိတလဲတၢ်ခူသ့ၣ်

လံာ်ဖးလၢအိၣ်ဃိးတၢ်သိၣ်ဃိးလံာ်ကိးအိၣ်လၢသရၣ်သရၣ်
မ့ၢ်သိၣ်လိလၢတၢ်ပုၤန့ၢ်လိၤကွၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဆိတလဲတၢ်ခူသ့ၣ်
မ့တမ့ၢ်သ့တၢ်အသိၣ်လၢတၢ်ကတိၤလၢတၢ်ကွဲးသ့ၣ်တဖၣ်လိၤ.

ူးကဲထီၣ်လံာ်ကီး

ဖဲပျုးကိမိကွဲးလိလံာ်အဲသ့ၣ်ကွဲးဝဲတၢ်အသိၣ်လၢန့ၢ်ဟူဝဲလီၤ.အဲသ့ၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကီးလံာ်တဘၣ်ဝဲသ့လီၤ.သရၣ်သရၣ်မ့ၢ်ကိးဝဲလၢူးကဲထီၣ်လံာ်ကီးန့ၣ်လီၤ.ကိမိသ့ၣ်တဖၣ်သ့လံာ်မံၤဖျါၣ်တၢ်သိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ဘျးဝဲလၢအမၤလိဝဲလၢကိမိအကသုတၢ်သိၣ်လၢတၢ်ကတိၤအဂီၢ်လီၤ.အရတီၣ်ထဲန့ၣ်ညါဘၣ်လၢကီးတၢ်ကဘၣ်န့ၣ်.

တၢ်ဖးလံာ်အပတီၢ်

သရၣ်သရၣ်မ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အါဘျီန့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ဝဲၣ်ကိမိအတၢ်ဖးလံာ်အပတီၢ်.ညီၣ်တၢ်ထံၣ်အါညီၣ်လၢလံာ်မံၤဖျါၣ်မ့တမ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ်လီၤ.တၢ်ဝဲအံၤမၤစၢၤဝဲၣ်သရၣ်သရၣ်မ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢကသ့ၣ်ညါဝဲၣ်တၢ်လၢပျုးကိမိကဘၣ်မၤလိအါ.ဘၣ်ဆၣ်တဘျီဘျီ, ဖိသၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဖးလံာ်လၢအတၢ်ဖးအပတီၢ်လီၤ.ပဘၣ်ပလိၣ်ပီၤသးလၢတၢ်ဂၤလိထံသးအံၤလီၤ.ဖိသၣ်တြးလၢတဘၣ်တၢ်ဟံးနီၣ်အါလၢကဘၣ်ဖးလံာ်လၢအဂီၢ်မ့တမ့ၢ်လၢအပတီၢ်ဖၣ်ဘၣ်.

တၢ်ထံၣ်ယီၤတၢ်ကတိၤ

တၢ်ကတိၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢဖိသၣ်ဖးဝဲၣ်န့ၣ်. အ္ၢ်“to”(ထု)ယ “the(သၢ),” “at(အဲ).”

တၢ်ထုးကွံာ်

တၢ်ထုးကွံာ်မ့ၢ်ဖဲပထုးထီၣ်ကွံာ်တၢ်ဟံးဖျါခဲလၢာ်အပျုးန့ၣ်လီၤ.ပမ့ၢ်စးထီၣ်လၢဂီၤပထုးကွံာ်ၣ်န့ၣ်.အအိၣ်လီၤတၢ်ခါန့ၣ်လီၤ.ဖဲနထုးကွံာ်တၢ်ခဲလၢာ်စုၤလီၤဝဲလီၤ.

တၢ်ဟံးဖျါအဆၢ

တၢ်စံးဆၢလၢန့ၣ်ဟံးဖျါအါန့ၣ်နီၣ်ဂံၢ်ခါအကန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကွၢ်သတြး

မံၤန့ၣ်နီၣ်ထီၣ်တၢ်ကွၢ်သတြးသ့ၣ်ဝဲကိမိအါလီၤလီၤ.လဲၣ်ထီၣ်တၢ်ဟံးနီၣ် <https://education.mn.gov/mde/dse/stds>

တၢ်ယုသ့ၣ်ညါဘၣ်ယတၢ်ဂံၢ်တၢ်ကိၤလၢဟံးဖိမိတၢ်နီၣ်ကွၢ် <https://seekcommonground.org/family-guides>

တၢ်သ့ၣ်ညါအိၣ်ထံးခါဘိအကိၤတၢ်သုတၢ်ဘၣ်လံာ်ညီၣ်သီၣ် <https://www.coreknowledge.org/curriculum/download-curriculum/>

NOTES

Handwriting practice lines consisting of solid top and bottom lines with a dashed middle line. There are four sets of these lines.